

Itäranta, Emmi: Teemestarin kirja – veden vartija. Avain, 2022

selkomukautus

mukauttanut Riikka Tuohimetsä

Teemestarin kirja -lukupiiri

Teemestarin kirja sopii hyvin lukupiiriin.
Tässä on pieniä kysymyksiä,
joilla voi testata, kuinka hyvin oppijat muistavat kirjan
sekä keskustelukysymyksiä lukupiiriä varten.
Lopussa on kokoavia tehtäviä,
jotka voi tehdä, kun koko kirja on luettu.

Ennen lukemista

Mitä kirjan kannessa on?
Mitä ajatuksia kirjan kansi herättää?

Kirjan nimi on *Teemestarin kirja – veden vartija*.
Mistä kirja kertoo nimen perusteella?

Lue kirjan takakansi.
Mitä saat tietää kirjasta takakannen perusteella?

Mitä odostat lukukokemukselta?

Ennen lukupiirin aloittamista

Lukekaa yhdessä *Tietoa kirjan maailmasta* -osio
ja erityisesti kuvaus kirjan maailman ympäristöstä.
Mitä ajatuksia se herättää?

Miten kirjan maailma eroaa tämän päivän Suomesta?
Millainen tavallinen päivä olisi kirjan maailmassa?

Lukemisen aikana

Luvut 1–5

1. Mikä on päähenkilö Norian ja hänen isänsä salaisuus?
 - a) Heillä on salainen vesilähde.
 - b) He osaavat tehdä vettä kivistä.
 - c) He saavat kylmää vettä.
2. Sanja näkee talossa sinisen merkin.
Mitä se tarkoittaa?
 - a) Talosta saa vettä.
 - b) Talossa ei asu kukaan.
 - c) Talossa on rikollisia.
3. Mikä on muovihauta?
 - a) Paikka, jossa on vanhoja muovisia tavaroita
 - b) Pelottava leikkipaikka
 - c) Norian kaverin Sanjan työpaikka
4. Norian isä järjestää teeseremonian.
Keitä siellä on vieraana?
 - a) Vesileilien korjaajat Sanja ja Jukara
 - b) Sotilaat Bolin ja Taro
 - c) Noria ja hänen äitinsä

Kysymyksiä lukupiiriin:

- Mitä tiedätte vesipulasta ja ilmastonmuutoksesta?
 - a) kirjan maailmassa
 - b) omassa maailmassamme
- Missä vesipula on arkea?

- Miten ilmastonmuutos vaikuttaa meihin?
- Kuinka voimme vaikuttaa ilmastonmuutokseen tai vesipulaan?
- Listatkaa henkilöhahmot, jotka kirjassa ovat olleet tähän mennessä. Kuvailkaa hahmoja. Mitä tiedätte heistä? Mitä ajattelette heistä? Ketkä ovat suosikkiahmojanne? Kenestä haluaisitte tietää enemmän?
- Mitä kirjassa tapahtuu seuraavaksi?

Luvut 6–14

5. Noria ja Sanja kuuntelevat CD-levyä. Mistä CD-levyllä kerrotaan?
 - a) Tulevasta sodasta
 - b) Vanhasta tutkimusmatkasta
 - c) Erikoisesta säästä
6. Mitä Norian äiti tekee?
 - a) Hän joutuu vankilaan.
 - b) Hän lähtee etsimään vettä.
 - c) Hän muuttaa toiselle puolelle maata.
7. Mitä Noria ajattelee Niiramosta eli loppukokeen arvioijasta?
 - a) Hänen mielestään Niiramo on asiallinen.
 - b) Hänen mielestään Niiramo on ärsyttävä.
 - c) Hänen mielestään Niiramo on mukava.
8. Mikä on kuukekri?
 - a) Perinteinen juhla
 - b) Huumaava aine
 - c) Merilevästä tehty herkku

9. Mitä Bolin antaa Norialle hautajaisten jälkeen?
 - a) Tietokirjoja teestä
 - b) Hänen isänsä kirjoittaman kirjan
 - c) Kirjeen Norian isovanhemmilta

Kysymyksiä lukupiiriin:

- Millaisia ajatuksia ja tunteita kirja on herättänyt tähän mennessä? Listatkaa yleisesti tunteita ja pohtikaa, mitkä niistä ovat liittyneet lukukokemukseen.
- Mikä on ollut kirjassa tähän mennessä jännittävintä?
- Mikä on ollut kirjassa tähän mennessä oudointa?
- Mitä uutta tietoa olette saaneet kirjan maailmasta?
- Mitä tekisitte nyt, jos olisitte Noria? Tiedät muinaisista tutkimusmatkoista, mutta olet toisaalta myös hyvin yksinäinen. Mitä Noria edes voisi tehdä?
- Mitä arvelet, että voisi tapahtua seuraavaksi?

Luvut 15–25

10. Mitä Noria lähettää äidilleen?
 - a) omat vesiannoksensa
 - b) lusikan
 - c) viestimen
11. Mitä kiellettyä Sanja tekee?
 - a) Hän rakentaa vesijohtoa.
 - b) Hän myy likaista vettä.
 - c) Hän kerää sadevettä.

12. Mitä salaisesta lähteestä löytyy?
 - a) Lisää teemestarin kirjoja
 - b) Väärennetty viestinpassi
 - c) CD-levyjä
13. Kuka saa tietää salaisesta lähteestä Norian ja Sanjan jälkeen?
 - a) Jukara
 - b) Taro
 - c) Bolin
14. Mitä Noria suunnittelee?
 - a) Karkaamista äitinsä luokse
 - b) Tutkimusmatkalle lähtemistä
 - c) Salaisen vesilähteen paljastamista

Kysymyksiä lukupiiriin:

- Mitä on tapahtunut tähän mennessä? Tiivistäkää kirjan tapahtumat muutamalla lauseella tai tehkää aikajana tapahtumista. Mitä itse olisit tehnyt, jos olisit Noria? Olisitko kertonut lähteestä Sanjalle? Miksi Noria haluaa lähteä tutkimusmatkalle? Mitä sinä tekisit? Lähtisitkö etsimään vettä muualta vai pysyisitkö kotona? Perustele.
- Mitä on oikeudenmukaisuus? Miten se liittyy kirjan tapahtumiin?
- Jos saisit puhua kirjan henkilöille, mitä sanoisit heille tai mistä haluaisit keskustella heidän kanssaan?

- Mitä arvelet, että voisi tapahtua seuraavaksi?

Luvut 26 – loppusanat

15. Mitä Sanjalle tapahtuu ennen matkalle lähtöä?
 - a) Sanja jää kiinni vesirikoksesta.
 - b) Sanjan pitää kertoa Norian lähteestä sotilaille.
 - c) Sanja joutuu varastamaan helivaunun.
16. Noria sanoo, että hän on vanki omassa kodissaan. Mitä hän tarkoittaa?
 - a) Hän ei saa vettä eikä ruokaa.
 - b) Hänet on lukittu talon sisälle.
 - c) Hän on vesirikollinen.
17. Mitä Taro kertoo itsestään?
 - a) Hänelläkin on salainen lähde.
 - b) Myös hän on teemestari.
 - c) Hän kertoi isänsä rikoksen.
18. Kuka on Norian viimeinen vieras teeseremoniassa?
 - a) Sanja
 - b) Norian äiti
 - c) Kuolema
19. Ketkä tapaavat romaanin loppusanoissa?
 - a) Noria ja hänen isänsä.
 - b) Sanja ja Norian äiti
 - c) Bolin ja Norian isä

Kysymyksiä lukupiiriin:

- Mitä mieltä olit kirjan lopusta?
- Miten kirjan tarina voisi vielä jatkua?

- Millainen tulevaisuus kirjan maailmalla voisi olla?
- Millainen lukukokemuksesi oli?
- Mikä oli kirjassa parasta?
- Mikä jäi vielä ihmetyttämään?

Lukemisen jälkeen

Tehkää yhdessä kirjan maailmasta aikajana.
Pohtikaa erityisesti,
millaisia eri ajanjaksot ovat olleet
Skandinavian unionin asukkaiden näkökulmasta.

Kirja käsittelee dystopiaa
eli kuvitteellista painajaismaista tulevaisuutta.
Luokaa yhdessä dystooppinen yhteiskunta:

1. Miettikää,
millaista dystooppisessa yhteiskunnassa on.

Esimerkiksi:

Miltä yhteiskunnassa näyttää?

Miltä yhteiskunnassa tuoksuu?

Millaisia ongelmia yhteiskunnassa on?

2. Kirjoittakaa pienille lapuille
erilaisia elementtejä tällaisesta yhteiskunnasta.
Voitte jaotella elementit esimerkiksi seuraavasti:

- **yhteiskuntarakenne**

(hallinto, kuka hallitsee ja miten,
miten laaja yhteiskunta on,
millaisia sääntöjä siellä on)

- **yhteiskunnan ympäristö**

(millainen ympäristö on,
onko siellä rakennettu yhteiskunta vai luontoa,
mikä on eri tavalla kuin maapallolla tai Suomessa)

- **yhteiskunnan kansalaiset**

(keitä yhteiskunnassa asuu,
kuinka he ansaitsevat raahaa,
millaista heidän arkensa on)

3. Esitelkää dystooppinen yhteiskuntanne luokalle.

Dystopian vastapainoksi voi luoda
utopian eli unelmayhteiskunnan.

Vinkki:

Voit miettiä esimerkiksi eri aisteja.

Miltä yhteiskunnassa näyttää ja tuoksuu?

Miltä ruoka maistuu, miltä asiat tuntuvat tai kuulostavat?

Voit myös pohtia erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia.

Elokuvatraileri

Teemestarin kirjasta on tehty myös elokuva.

1. Mikä on elokuvatraileri?
Kerratkaa yhdessä elokuvatrailerin muoto ja merkitys esimerkiksi tämän verkkosivun avulla:
<https://www.media-avain.fi/blogi/nelja-faktaa-trailereista/>
2. Pohtikaa, millaisen trailerin voisitte tehdä elokuvalle, joka perustuu Teemestarin kirjaan.
3. Suunnitelkaa traileri.
Voitte myös kuvata trailerin!
4. Katsokaa *Veden vartijat* -elokuvan traileri.
Millaisia ajatuksia se herätti?
Vastasiko se omaa mielikuvaasi kirjan maailmasta?
Oliko jokin erilaista?
Miten traileri poikkesi trailerista, jonka suunnittelitte?